

Doğu Karadeniz'deki Doğal Turistik Alanlarda Aşırı Turizm Sorunu: Ayder ve Uzungöl Örnekleri (Overtourism Problem in Natural Tourist Areas in the Eastern Black Sea: Ayder and Uzungöl Examples) **

* Elanur MUTLU ^a , Yasin KELEŞ ^b

^a Atatürk University, Institute of Social Sciences, Department of Tourism Management and Hotel Management PhD Student, Erzurum/Türkiye

^b Ondokuz Mayıs University, Faculty of Tourism, Department of Tourism Guidance, Samsun/Türkiye

Makale Geçmişi

Gönderim Tarihi: 21.12.2023

Kabul Tarihi: 27.06.2024

Anahtar Kelimeler

Aşırı turizm

Yayla turizmi

Sürdürülebilir turizm

Turizm sosyolojisi

Ayder

Uzungöl

Keywords

Overtourism

Highland tourism

Sustainable tourism

Tourism sociology

Ayder

Uzungöl

Makalenin Türü

Araştırma Makalesi

Öz

Bu araştırmanın amacı, Ayder ve Uzungöl yaylalarındaki aşırı turizm sorununun çevresel, kültürel ve ekonomik etkilerini belirleyebilmektir. Araştırma, nitel bir araştırma olup veriler, görüşme yöntemi ve saha çalışmasından elde edilmiştir. Ayder ve Uzungöl'de yaşamlarını sürdüren ve çoğu yatırımcı olan toplam 22 kişi ile yarı yapılandırılmış görüşme gerçekleştirilmiş olup Ayder ve Uzungöl yaylalarının eski fotoğraflarının çekildiği yerlere yakın/benzer açılardan yeni fotoğraflar çekilmiş ve farklılıklar irdelenmiştir. Görüşme verilerinden elde edilen bulgular, katılımcıların aşırı turizmin ekonomik sonuçlarını olumlu bulmalarına karşın çevresel bozulmalardan rahatsızlık duyduklarını göstermektedir. Yaylaların eski ve yeni fotoğraflarının karşılaştırılması sonucunda ise önemli derecede çevresel bozulma tespit edilmiştir. Aşırı turizmin kültürel sonuçları için ise tatmin edici veri elde edilememiş olup yaylacılık faaliyetlerinin yerini turizm faaliyetlerine bıraktığı değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları özellikle, yaylalardaki betonlaşma, kaçak yapılaşma ve çöp/atık sorunlarının ön plana çıktığını, aşırı turizmin belli dönemlerde trafik sorununa yol açtığını göstermektedir. Araştırma sonucunda, konu ile ilgili taraflara aşırı turizmden kaynaklanan sorunları önleyebilmek ve sürdürülebilir turizmi geliştirebilmek için öneriler sunulmuştur.

Abstract

The aim of this research is to determine the environmental, cultural and economic effects of the overtourism problem in Ayder and Uzungöl plateaus. The research is a qualitative research and the data were obtained from the interview method and field study. A semi-structured interview was conducted with a total of 22 people, most of whom are investors, living in Ayder and Uzungöl, and new photographs were taken from close to / similar angles to the places where old photos of Ayder and Uzungöl plateaus were taken and the differences were examined. Findings obtained from the interview data show that although the participants find the economic consequences of overtourism positive, they are uncomfortable with environmental degradation. As a result of the comparison of the old and new photographs of the plateaus, significant environmental degradation was detected. Satisfactory data could not be obtained for the cultural consequences of excessive tourism, and it was evaluated that transhumance activities were replaced by tourism activities. The findings of the research show that concretion, illegal construction and garbage/waste problems in the highlands come to the fore, and excessive tourism causes traffic problems in certain periods. As a result of the research, suggestions were presented to the relevant parties in order to prevent the problems arising from excessive tourism and to develop sustainable tourism.

* Sorumlu Yazar

E-posta: elanurmutlu@gmail.com (E. Mutlu)

** Bu çalışma Doç. Dr. Yasin KELEŞ danışmanlığında, Elanur MUTLU tarafından hazırlanan ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsünde kabul edilen "Doğu Karadeniz'deki Doğal Turistik Alanlarda Aşırı Turizm Sorunu: Ayder ve Uzungöl Örnekleri" adlı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.